

NEKA12, Nationalekonomi: Grundkurs, 30 högskolepoäng

Economics: Level 1, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är en historisk, äldre version, faställd av Institutionsstyrelsen vid Nationalekonomiska institutionen 2011-06-07 och gällde från och med 2011-06-07, höstterminen 2012.

Allmänna uppgifter

Kursen är en grundkurs i ämnet nationalekonomi. Kursen består av de obligatoriska delkurserna 'Mikroekonomisk teori med tillämpningar' (11 högskolepoäng), 'Makroekonomisk teori och ekonomisk politik' (9 högskolepoäng), 'Finansiell ekonomi' (5 högskolepoäng) och 'Internationell ekonomi' (5 högskolepoäng).

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde

Nationalekonomi

Fördjupning

G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Kursens mål

1. Kunskap och förståelse

a) Mikroekonomisk teori med tillämpningar

Studenten ska kunna:

- använda enkla mikroekonomiska modeller,
- redogöra för centrala frågeställningar och problem i nationalekonomin,
- förklara hur prisbildning och resursallokering sker i en marknadsekonomi med olika grader av konkurrens,
- resonera kring den långsiktiga effekten av ekonomiska förändringar genom att beakta återkopplingar från beteendeanpassningar och ändrade jämviktspriser,
- redogöra för den offentliga sektorns omfattning och inriktning i Sverige,

- generalisera sina kunskaper till ekonomiska problemställningar som inte behandlats under kursen.

b) Makroekonomisk teori och ekonomisk politik

Studenten ska kunna redogöra för och förstå:

- grundläggande makroekonomisk terminologi,
- de grundläggande inslagen i national- och finansräkenskaperna, vad som kan utläsas ur dessa och vad de kan användas till,
- hur arbetslöshet och inflation mäts och vilka problem som är förknippade därmed,
- de samhällsekonomiska kostnaderna med arbetslöshet och inflation,
- det kort- och medelfristiga sambandet mellan arbetslöshet och inflation,
- vilka faktorer som styr inflationen på lång sikt,
- de samhällsekonomiska fördelarna med finansiella mellanhänder,
- de olika typerna av arbetslöshet och de viktigaste principerna för arbetsmarknadens funktionssätt ur ett makroekonomiskt perspektiv,
- några arbetsmarknadspolitiska åtgärder och hur de har tillämpats i Sverige,
- de viktigaste faktorerna bakom den långsiktiga BNP-tillväxten,
- hur Sveriges långsiktiga tillväxt har utvecklats,
- vilka funktioner pengar fyller i samhällsekonomin och hur pengar skapas,
- centralbankens roll i penningpolitiken och dess betydelse för räntan,
- hur Sveriges Riksbank påverkar samhällsekonomin,
- vilka faktorer som styr växelkursen på lång sikt,
- hur växelkursens utveckling påverkar ekonomin i öppna ekonomier som Sverige,
- den keynesianska modellen och dess grundläggande implikationer för makroekonomins utveckling på kort sikt,
- den grundläggande makroekonomiska modellen och dess implikationer för ekonomins utveckling på medelfristig sikt,
- vilka effekter finans- och penningpolitik har på samhällsekonomin,
- fördelar och nackdelar med olika strategier för att bedriva makroekonomisk politik,
- målen för Sveriges makroekonomiska politik,
- hur de svenska institutioner som är viktigast för den ekonomiska politiken fungerar och vilka begränsningar de arbetar under,
- fördelar och nackdelar med fasta och rörliga växelkurser och med valutaunioner som EMU,
- innebörden av EMU för samhällsekonomin.

c) Finansiell ekonomi

Studenten ska förvärva:

- grundläggande kunskaper i finansiell ekonomi
- grundläggande förståelse för det finansiella systemets roll i samhällsekonomin,
- grundläggande förståelse för de viktigare finansmarknadernas generella funktion,
- kunskaper om och förståelse för enklare mått på finansiell risk.

d) Internationell ekonomi

Studenten ska:

- kunna förklara och illustrera principen om komparativa fördelar och beskriva empiriska indikationer på hur handel speglar länders relativa produktivitet inom olika branscher,
- kunna förklara hur skillnader i relativ tillgång på produktionsfaktorer ger upphov till handel och hur man kan argumentera för frihandel trots att handel genom sina effekter på varu- och faktorpriser skapar såväl vinnare som förlorare,
- förstå hur en kombination av utbuds- och efterfrågefaktorer bestämmer handelsmönster och förhållandet mellan ett lands export- och importpriser och hur förändringar i byteskvoten genom tillväxt, transfereringar, tullar och exportsubventioner påverkar ett lands välfärd.
- kunna beskriva den roll som olika typer av stordriftsfördelar utgör som en allt viktigare källa till handel och hur marknadsform, produktdifferentiering och industrispecifik produktionsteknologi påverkar handelsmönstret mellan länder.
- kunna redogöra för vad som avses med inter- och intrahandel (mellan- och inombranschhandel) och förstå hur orsakerna till och vinsterna av handel skiljer sig åt
- kunna förklara hur internationella förhandlingar och avtal kan gynna handelstillväxt
- kunna beskriva den historiska roll som importbegränsningar och exportinriktad politik har spelat i utvecklingsländernas strategi för ekonomisk tillväxt
- förstå hur konflikter kan uppkomma mellan nationella intressen och tillämpning av gemensamma regler.

2. Färdighet och förmåga

a) Mikroekonomisk teori med tillämpningar

Studenten ska ha förmåga att självständigt:

- kunna avgöra vilken mikroekonomisk modell som passar för ett givet problem,
- analysera marknadsekonomiska processer,
- förstå och analysera statens roll i ekonomin,
- placera kursens mikroekonomiska teori i ett vetenskapsteoretiskt sammanhang,
- redogöra för och diskutera sitt mikroekonomiska kunnande.

b) Makroekonomisk teori och ekonomisk politik

Studenten ska ha förmåga att självständigt:

- analysera ett lands ekonomi med hjälp av data från national- och finansräkenskaper och andra makroekonomiska data,
- välja makroekonomisk modell för att analysera ett visst problem inom ramen för de modeller som behandlas i kursen,
- analysera effekterna av olika makroekonomiska händelser på samhällsekonomin,
- analysera vilka effekter olika ekonomisk-politiska åtgärder får på samhällsekonomin,
- föreslå lämpliga ekonomisk-politiska åtgärder för att uppnå givna samhällsekonomiska mål,
- analysera och utvärdera den makroekonomiska utvecklingen i Sverige sedan 1970 på ett övergripande plan,
- analysera och diskutera det makroekonomiska nyhetsflödet och makroekonomiska händelser,
- redogöra för och diskutera sina makroekonomiska kunskaper,

- skriftligt förmedla en analys av ett makroekonomiskt skeende för den bildade allmänheten.

c) Finansiell ekonomi

Studenten ska ha förmåga att självständigt:

- tillämpa grundläggande finansiell teori på verkliga problem,
- använda modeller och koncept för att prissätta enkla finansiella instrument,
- använda enklare mått på finansiell risk,
- visa en viss allmän räknefärdighet,
- identifiera problem och situationer där de inlärdade teorierna är applicerbara,
- integrera inlärdade teorier i problemlösning,
- redogöra för och diskutera sina kunskaper i finansiell ekonomi.

d) Internationell ekonomi

Studenten ska ha förmåga att självständigt:

- analysera förklaringar till och effekter av internationell handel på samhällsekonomin,
- analysera hur stordriftsfördelar, marknadsform, produktdifferentiering och industrispecifik produktionsteknologi påverkar handelsmönstret mellan länder,
- använda handelsdata för att beräkna enklare mått för inter- och intrahandel,
- analysera orsaker till och effekter av kapital- och arbetskraftsrörlighet mellan länder och förstå motiven för skapandet av multinationella företag,
- uppskatta kostnader och vinster av tullar och andra typer av handelshinder i länder av olika storlek samt utvärdera och identifiera nationella välfärdseffekter och effekter för olika grupper i samhället,
- kunna utvärdera vinster och kostnader som preferensbehandling och regional integration ger upphov till,
- utvärdera argument för och emot avsteg från den rena frihandeln som använts av utvecklings- eller industriländer som en strategi för industriell utveckling,
- redogöra för och diskutera sina kunskaper i internationell ekonomi,
- genom att tillämpa handelsteori diskutera argument för och emot avsteg från den rena frihandeln som använts av utvecklings- eller industriländer som en strategi för industriell utveckling samt diskutera världshandelsorganisationens (WTO:s) roll som forum för förändringar av multilaterala avtal och hur konflikter kan uppkomma mellan nationella intressen och tillämpning av gemensamma regler.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

a) Mikroekonomisk teori med tillämpningar

Studenten ska få en god grund för vidare studier inom ämnet. Studenten ska ha förmågan att analysera ekonomiska frågor med hög grad av självständighet. Studenten ska även utveckla ett kritiskt vetenskapligt förhållningssätt.

b) Makroekonomisk teori och ekonomisk politik

Studenten ska få en god grund för vidare studier inom ämnet. Studenten ska utveckla förmågan att analysera grundläggande makroekonomiska frågor med hög grad av självständighet. Studenten ska få ökad förståelse för och ökad förmåga att följa det ekonomiska nyhetsflödet och den samhällsekonomiska debatten. Studenten ska även utveckla ett kritiskt vetenskapligt förhållningssätt.

c) Finansiell ekonomi

Studenten ska utveckla förmåga till kritisk analys av allmänna ekonomisk-finansiella förhållanden och utvecklingstendenser och ge en bas för vidare studier inom ämnet finansiell ekonomi.

d) Internationell ekonomi

Studenten ska utveckla förmåga till kritisk analys av förhållanden och utvecklingstendenser inom internationell ekonomi och ge en bas för vidare studier inom ämnet.

Kursens innehåll

a) Mikroekonomisk teori med tillämpningar (11 högskolepoäng)

Delkursen börjar med en kort introduktion till centrala frågeställningar inom nationalekonomin. Därefter följer en presentation av de institutioner som är nödvändiga för en marknadsekonomi. Prisbildning förstås genom en modell med utbud och efterfrågan, som sedan tjänar som utgångspunkt för djupare analys av konsumenters och producenters beteende. Människors val analyseras genom preferenser och nyttofunktioner. På utbudssidan studeras marknadsformerna perfekt konkurrens, monopolistisk konkurrens och monopol. Statens roll analyseras ur tre olika perspektiv: ett välfärdsteoretiskt, där staten korrigerar marknadsmisslyckanden; ett public choice-perspektiv, där staten styrs av nyttomaximerande politiker och byråkrater; samt ett ny-institutionellt perspektiv med fokus på äganderätter och transaktionskostnader.

Delkursen anlägger inget specifikt genusperspektiv på innehållet.

b) Makroekonomisk teori och ekonomisk politik (9 högskolepoäng)

Delkursen börjar med en introduktion till centrala frågeställningar inom makroekonomin. Därefter följer en presentation av grundläggande begrepp, national- och finansräkenskaper, arbetslöshet och inflation. Vidare behandlar delkursen långsiktig ekonomisk tillväxt och de faktorer som driver denna, en analys av arbetsmarknaden ur ett makroekonomiskt perspektiv och svensk arbetsmarknadspolitik, pengars funktioner och roll i samhällsekonomin, centralbankens roll för penningpolitiken och Sveriges Riksbanks funktionssätt, hur inflationen (prisnivån) och växelkursen bestäms på lång sikt, hur växelkursen påverkar öppna ekonomier som Sverige, den keynesianska modellen för kortsiktig analys av samhällsekonomin, AS–AD-modellen och Phillipskurvan för medelfristig analys av

samhällsekonomin, effekterna på samhällsekonomin av olika makroekonomiska händelser, vilken inverkan makroekonomisk politik (finans- och penningpolitik) har på det samhällsekonomiska skeendet, sambandet mellan inflation och arbetslöshet, olika strategier för att bedriva stabiliseringspolitik, de makroekonomiska mål som styr Sveriges ekonomiska politik, de institutioner i Sverige som är viktigast för den ekonomiska politiken och samhällsekonomin funktionssätt, några makroekonomiska erfarenheter från Sveriges ekonomiska utveckling sedan 1970 samt fördelar och nackdelar med olika växelkurssystem och valutaunioner som EMU.

Delkursen anlägger inget specifikt genusperspektiv på innehållet.

c) Finansiell ekonomi (5 högskolepoäng)

Delkursen börjar med en beskrivning av det finansiella systemets olika roller. Därpå följer en genomgång av de viktigaste finansiella marknaderna och instrumenten. Även enklare derivatinstrument behandlas. Genom hela kursen läggs speciell tonvikt på prissättning och riskhantering. Riskaverta individers portföljval behandlas ingående och effektiva marknadshypotesen och dess roll för investeringsbeslutet diskuteras vidare. Slutligen behandlas företags olika val av finansiering och utdelningspolitik.

Delkursen anlägger inget specifikt genusperspektiv på innehållet.

d) Internationell ekonomi (5 högskolepoäng)

Delkursen inleds med en genomgång av teorier för internationell handel, analys av de vinster som sammanhänger med internationell handel samt den internationella handelns effekter på varu- och faktorpriser. Vidare studeras teorier för faktorrörlighet och uppkomsten av transnationella företag. Därefter analyseras drivkrafterna bakom och effekterna av olika handelspolitiska ingrepp samt det internationella handelssystemets regelverk och organisatoriska uppbyggnad. Slutligen studeras handelspolitikens och den regionala integrationens roll för handel och utveckling.

Delkursen anlägger inget specifikt genusperspektiv på innehållet.

Kursens genomförande

1. Undervisningsform: a). "Mikroekonomisk teori med tillämpningar": Undervisningen består av föreläsningar och seminarieövningar, b) "Makroekonomisk teori och ekonomisk politik": Undervisningen består av föreläsningar och övningar, c) "Finansiell ekonomi": Undervisningen består av föreläsningar, lektioner och räkneövningar, d) "Internationell ekonomi": Undervisningen består av föreläsningar och övningar.

Kursens examination

1. Examinationsuppgifter: Examinationen sker delkurs för delkurs. På alla delkurser är en del av examinationen skriftlig och äger rum vid slutet av kursen. Ytterligare examinationstillfälle anordnas i nära anslutning här till. Delkursen "Mikroekonomisk teori med tillämpningar" består även av skriftligt arbete under kursens gång samt internetbaserade kunskapstest. Dessa är poänggivande och poängen får tillgodoräknas vid ordinarie tentamenstillfälle samt omtentamenstillfälle under innevarande termin. Delkursen "Makroekonomisk teori och ekonomisk politik" består även av obligatoriska inlämningsuppgifter samt poänggivande inlämningsuppgifter och internetbaserade kunskapstest. De två sistnämnda momenten är poänggivande och poängen får tillgodoräknas vid ordinarie tentamenstillfälle samt omtentamenstillfälle under innevarande termin. Delkursen "Internationell ekonomi" består även av en inlämningsuppgift. Inlämningsuppgiften är poänggivande och poängen kan tillgodoräknas vid ordinarie tentamenstillfälle samt omtentamenstillfälle under innevarande termin. På samtliga delkurser kan andra examinationsmoment förekomma i mindre utsträckning.

2. Begränsning av antal examinationstillfällen: –

Lunds universitet ser mycket allvarligt på fusk och kommer att vidta disciplinåtgärder mot alla slags försök till fusk i samband med tentamina eller andra examinationsformer. Plagiering betraktas som ett mycket allvarligt akademiskt brott. Det straff som universitetet kan utdela för detta, och för andra slags fusk i samband med olika former av examination, inkluderar avstängning från universitetet under en viss tidsperiod.

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänt, E, D, C, B, A.

1. Betygsskala: Som betyg används något av uttrycken A, B, C, D, E och Underkänd.

2. Sammanvägning av betyg: Betyg på hela kursen beräknas som ett vägt medelvärde. För varje delkurs erhålles ett poängtal enligt nedanstående tabell.

Betyg	Poäng: Mikroekonomisk teori med tillämpningar och Makroekonomisk teori och ekonomisk politik	Poäng: Finansiell ekonomi och Internationell ekonomi
A	10	5
B	8	4
C	6	3
D	4	2
E	2	1

Poängen för varje delkurs summeras och betyg på hela kursen sätts enligt nedanstående tabell. För samtliga betyg krävs dessutom minst betyget E i varje delkurs.

	<i>Betyg på hela kursen</i>				
<i>Poäng</i>	<i>Näst högsta delkurs-betyg: A</i>	<i>Näst högsta delkurs-betyg: B</i>	<i>Näst högsta delkurs-betyg: C</i>	<i>Näst högsta delkurs-betyg: D</i>	<i>Näst högsta delkurs-betyg: E</i>
27–30	A	–	–	–	–
21–26	B	B	C	–	–
15–20	C	C	C	D	–
9–14	D	D	D	D	E
6–8	E	E	E	E	E

3. Betygsskalor för olika delar av kursen: –

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Engelska 6, Matematik 3b/3c, Samhällskunskap 1b/1a1 + 1a2 eller Engelska B, Matematik C, Samhällskunskap A (områdesbehörighet 4/A4)

Övrigt

1. Övergångsregler: Kursen ersätter NEKA11 "Nationalekonomi, grundkurs". Se särskild bilaga för mer detaljerade övergångsregler.
2. Begränsning i giltighetstid: –
3. Begränsningar: Kursen får inte räknas in i samma examen som NEKA11 "Nationalekonomi, grundkurs", NEK230 "Nationalekonomi, allmän kurs", NEK220 "Nationalekonomi, allmän kurs", NEK210 "Nationalekonomi, allmän kurs" eller NEK200 "Nationalekonomi, allmän kurs".
4. Liknande kurser: Delkursen "Mikroekonomisk teori med tillämpningar" har samma innehåll som NEKA51 "Mikroekonomisk teori med tillämpningar". Delkursen "Makroekonomisk teori och ekonomisk politik" har samma innehåll som NEKA52 "Makroekonomisk teori och ekonomisk politik". Delkursen "Finansiell ekonomi" har samma innehåll som NEKA53 "Finansiell ekonomi – nivå 1" och som NEKA41 "Finansiell ekonomi – nivå 1". Delkursen "Internationell ekonomi" har samma innehåll som NEKA54 "Internationell ekonomi".
5. Begränsning av förnyad examination: –

Prov/moment för kursen NEKA12, Nationalekonomi: Grundkurs

Gäller från H11

- 1101 Mikroekonomisk teori med tillämpningar, 11,0 hp
Betygsskala: Underkänt, E, D, C, B, A
- 1102 Makroekonomisk teori och ekonomisk politik, 9,0 hp
Betygsskala: Underkänt, E, D, C, B, A
- 1103 Finansiell ekonomi, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänt, E, D, C, B, A
- 1104 Internationell ekonomi, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänt, E, D, C, B, A
- 1105 Obligatorisk excel-övning, delkurs makroekonomi, 0,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd